

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De his quæ Charitati aduersantur. Cap. XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

pliciter, scilicet quantum ad exhibitionem honoris, & quantum ad exhibitionem necessariorum. Quantum ad primum, parentes videntur esse semper proponendi filiis, nisi forsitan filius carnalis fieret pater spiritualis. Quantum vero ad secundum ordo potest variari ex aliqua praedictarum causarum. Item notandum quod affectu debemus omnem hominem diligere. Effectus vero potest suspēdi ex causa. Aug. Charitas non intermittatur: officia potest tempore exhibeantur. ¶ Quartus ordo attenditur secundum has differentias propter se, & propter aliud. Creator propter se amandus est: creatura vero propter Deum. De hoc ordine dicit Aug. 15. lib. de ciuitate Dei: Cum omnis creatura bona sit, amari potest & bene, & male. Bene, scilicet ordine custodito: male ordine perturbato. Quod in laude quadam cerei breuiter verbum dixi: Hec tua sunt, bona sunt, quia tu bonus ista creasti. Nil inordinatum est in eis, nisi quod peccamus amantes. Ordine neglecto pro te quod conditur a te. Item 9. lib. de Trinitate: Amanda est creatura, sed ad creatorem amor refertur, non tam cupidus sed charitas erit. Tunc enim est cupiditas. Cum propter se creatura amatur, tunc non ventem adiuuat, sed corrumpit fruendum. Inferiori creatura vtendum ad Deum, pari tibi fruendum: sed in Deo sic teipso, non in teipso frui debes: sed in eo qui te fecit.

De his quae Charitati aduersantur.

CAP. XVII.

Charitati videntur aduersari superfluus amor nostri, vanus amor mundi, odium proximi, & generaliter damnabilis offensa Dei. ¶ Circa primum notandum quod signum est, quod aliquis habeat superfluum amorem sui, cum ea quae pertinent ad Deum & ad proximum suum, negligit: propria vero, diligenter defendit: & specialiter, cum defendit sua mala. 1. Cor. 10. Non quod suum est querat. Phil. 2. Non quae sua sunt singuli conturbantes, sed quae aliorum. Grego. in Moralibus: Plus Deo se amare conuincitur, qui neglectis his quae eius sunt, propria tuetur. Idem in Pastoralibus: Qui vult praua agere, & tamen ad haec quae terros tacere, ipse sibi testis est, quia plus se veritate appetit diligi, quam contra se non vult defendi. ¶ Superfluus amor efficit hominem ciuem Babylonica ciuitatis. Aug. 14. lib. de ciuitate Dei: Fecerunt ciuitates duas amores duo, terrenam scilicet amor sui vsque ad contemptum Dei, caelestem vero amorem Dei vsque ad contemptum sui. Illa in gloria sua exaltat caput suum: haec dicit Domino Deo suo: Gloria mea & exaltans caput meum. ¶ Amor sui radix est multorum malorum. Vnde supra illud 2. Tim. 3. Erunt homines seipso amantes, cupidi, elati,

perbi, &c. dicit glo. Aug. Ex eo quòd seipfos non Deum amant: quasi à radice, hæc quæ sequuntur mala oriuntur. Chrysoftom. Omnium malorū causa est amor sui, & radix & fons. Itē amor sui hominem excæcat ad eò, vt non videat seipsum. Bern. Amor vel odium veritatis nescit iudicium. Greg. super Ezech. Vehementer claudit oculos amor priuatus. Ex quo fit, vt hoc quod nos agimus, & graue esse non æstimamus, plerunque agatur à proximo, & nobis nimis delectabile esse videatur. Amor iste amor videtur esse, cum verè sit odium. Vnde August. super illud Jo. 12. Qui amat animam suā, perdet eam. Magna & mira sententia, quemadmodum sit hominis in animam suam amor vt pereat, odiū ne pereat. Si male amaueris, odisti: si bene oderis, tunc amasti. Item August. in quodam sermone: Si perit homo amando se, profectò inuenitur negando se. Discere amare te, non amando te, secundū Chrysoft. Animam amare, est desideria animæ inconuenientia facere. Eccl. 18. Si præstes animæ tuæ concupiscentias eius, faciet te in gaudium inimicis tuis. Qui nimis amat se, perdit se. Vult enim esse in orto vbi corrūpitur: sicut vestis in arca reposita, à tineis comeditur. Psal. Omnes sicut vestimentum veterascēt. Item delicias implet se nimis, qui se nimis amat, & sic perdit se. Ex hoc enim celerius moritur. Eccles. 37. Propter crapulā multi obierūt. Qui nimis amat se, nimis sollicitus seruādo se, perdit se. Sicut qui nimis seruat frumentū suum, amittit, quia corrūpitur. Vnde super illud Matt. 18. Qui voluerit animā suam saluā facere, perdet eā. dicit gl. interlin. Ac si agricolæ dicatur: frumentum si seruas, perdis: si seminas, renouas. Circa vanum amorem mūdi notandū, quòd amare mundana est, quasi amare adulterium. Vnde Iac. 4. Adulteri, nescitis quia inimicia huius mūdi inimica est Deo? Quicumq; ergo voluerit esse amicus seculi huius, inimicus Dei cōstituitur. Et 1. Ioan. 2. Nolite diligere mundū, neque ea quæ in mūdo sunt. Si quis diligit mundum, non est charitas Patris in eo. vbi dicit gl. Vnum de duos aduersarios sibi amores non rapit. Esa. 28. Coangustatum est stratum, ira vt alter decidat, & pallium breue vtrunque operire nō potest. Charitas pallium est posteriora regens. Peccata enim præterita abscondit, ne Deus ea ad puniendum videat. Prou. 10. Vniuersa delicta operit charitas. Ipsa supereminet cæteris virtutibus, vt palliū superponitur cæteris vestibus. Ad Colof. 3. Super omnia charitatē habentes. Amor mūdi, adulterat animam: amor fabricatoris mūdi, castificat animā: vt dicit August. in lib. de verbis domini. Idem in lib. Confe. Amicitia hu-

ius mundi, fornicatio est abs te. Idem super epistolam Iohannis. Si mundi amor in te habitat, non est quo amor Dei intret. Qui exhauseris cor tuum amore terreno, hauriet amorem diuinum. Amor mundi principium est omnium malorum. Vnde super I. Io. 2. dicit gl. Sicut dilectio Dei est fons omnium virtutum: ita dilectio mundi omnium vitiorum. Amare mundum, est amare proditorem. Mundus enim dicit daemonebus, Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum. Matth. 26. Pro. 27. Meliora sunt vulnera diligenter, quam fraudulenta odientis oscula. Itē amare mundū est amplecti immundum. Aug. super I. Io. Si delectatur mundus, semper vis esse immundus. Si autem iam te non delectatur hic mundus, iam tu es mundus. Si autē fueris mundus, non remanebis in mundo. Chryso. super Matt. Sicut difficile est arborē iuxta viam positam, fructus suos vsque ad maturitatē seruare. Sic difficile est virū fidelem iuxta istū mundū viuētē in actibus suis vsque ad finē iustitiā tenere. Nam in via à trāsecibus fructus rapitur. Recede à via, & plātare in loco secretorum nec mundus tecum habeat cōmune, nec tu cum mūdo. Eccl. 1. Qui terigerit picem, inquinabitur ab ea. Item amare mundum est amare periculū. Aug. Ama seculum, absorbebit te. Amator suos vorare nouit, non portare. Eccl. 3. Qui amat periculum, illo peribit. Aug. ad amatores mundi. Cuius rei causa militat, maiorne esse poterit spes vestra mundo, quam ut amici mundi sitis: ibi quid non fragile, quid nō plenū periculū? Itē per hec pericula peruenitur ad maius periculū. Itē in epistola ad Ananiasum: Mundus iste periculosior est blādus quam molestus: & magis cauendus cum se allicit diligi, quam cū admonet, cogitque contēni. Amare seculū, est amare locū tormentorū. Aug. in lib. de verbis Domini, Abiice à te diuitiarū onera, abiice vincula voluntaria, abiice anxietates, & tēdia, quę te plurimis annis ingratant. Bern. in sermonibus: Diuitiarū amor insatiabilis, lōge amplius desiderio torquet animā, quam refrigeret vsu suo: vt per quarū acquisitio quidē laboris, possessio timoris, amissio pleis doloris inuenitur. Itē amare mundum est amare diaboli dominium. Aug. in li. de agone Christiano: Mitterit diabolus foras, quādo ex toto tenūtiatur huic mūdo. Sic enim renūtiatur diabolo qui princeps est mundi. Itē mundum amare, est in domo igne succēsa velle manere. Totus enim mūdo in maligno potus est. I. Io. 5. Mūdo est fornax Babylonica igne succēsa. Dam. Ber. Domus ardet, & ignis instat à tergo, & tu mones nō egredere, vel iam egressum regredi. ¶ De 3. q. aduersatur charitati, scilicet

et odio
semel o
que fiur
res profi
nō cre
ca quart
quantum
I. Ia. 19. In

De
Nota
Ncha
Io. Perfe
fratribus
imō vt p
natura, r
ctionem
tas operit
bus robo
que vale
perueniat
dēdi hab
ait Bern.
nis ignau
dū pericu
his. Inde se
perfectio
cū, profes
rnis infē
colendi n
nat super
lus. Gene
Aug. in 2.
Euri eni
re ausus f
ne inēda
fici, sic ar
Eccl. 22. Fi
ctes ani
cipue illa
pra, vel ci
Itē est pri

et odio proximi, require in tractatu, de Ira. Chry. Si inimicitie semel occupauerint animos, omnia quæ dicitur quæ audiuntur, quæ fiunt, ita accipiuntur, & intelliguntur, vt ad maiores & longiores proficiat inimicitias. Si quid enim boni de inimico dicitur, non creditur: si quid mali, hoc solum creditur, & confirmatur. ¶ Circa quartum notandum est, quod omnis offensa Dei mortalis in quantum a Deo diuidit, aduersatur charitati, quæ a Deo venit. Psal. 59. Iniquitates vestre diuiserunt inter vos & Deum vestrum.

De diuersis gradibus Charitatis

CAP. XVIII.

Notandum ergo quod diuersi sunt gradus charitatis. Est enim charitas incipiens, proficiens & perfecta. Aug. super epistolam Io. Perfecta charitas hæc est: vt quis paratus sit etiam mori pro fratribus. Sed nunquid mox vt nascitur iam profusa perfecta est? imo vt perficiatur, nascitur: cum fuerit nata nutritur: cum fuerit nutrita, roboratur: cum fuerit roborata, perficitur: cum ad perfectionem venerit, dicit, Cupio dissolui, & esse, &c. Phil. 1. Charitas operibus pietatis nutritur, tribulationibus, & consolationibus roboratur, consiliis perficitur. ¶ Et notandum quod sex sunt quæ valent, vt charitas proficiat, & proficiendo ad perfectionem perueniat. ¶ Primum est quod homo magnum desiderium proficendi habeat. Magna enim pars profectus est, velle proficere, vt ait Bern. Aug. Nostrum non progredi iam reuerri est. Cesset omnis ignavia, si volumus non redire, currendum est. Leo papa: Incidit periculum qui proficendi perdidit appetitum. Ber. in epistola. Indefessum proficendi studium, iugis, & conat ad perfectionem, perfectio reputatur. Quod si studere perfectioni est esse perfectum, profectio nolle proficere deficere est. ¶ Secundum est quod a creaturis inferioribus ad creatorem amorem suum recolligat. Solent abscindi rami arboris non inferius, vt torum clementum suum ponat superius. Greg. Non sufficit proficere homo ad utraque diuisus. Genes. 49. dicitur ad Rubem: Effusus es sicut aqua, non crescas. Aug. in 2. lib. Confessionum: Ab vno te aduersus, in multa euaniu. Quasi enim aliquando satiari, inferi in adolescentia: & syluestre ausus sum variis, & umbrosis amoribus. ¶ Tertium est, vt doctrina incedat. Sicut paruulum absque sumptione cibi crescendo non proficit, sic anima sine doctrina deficere potius quam proficere solet. Eccles. 12. Filla fatua in deminoratione fiet. In Ps. Esurietes, & sitietes anima eorum in ipsis deficit. ¶ Quartum est, meditatio, & precum illa quæ versatur circa beneficia a Deo, vel a proximo recepta, vel circa alia incitatio ad amorem Dei vel proximi. De quibus dicitur in Ps. In meditatione mea exardescit ignis. ¶ Quinta